

Introducció als problemes de la filosofia

2015/2016

Codi: 100292

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500246 Filosofia	FB	1	2

Professor de contacte

Nom: Antoni Vicens Lorente

Correu electrònic: Antoni.Vicens@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

De fet, aquesta assignatura no hauria de tenir prerequisits. Entenem, però, que l'estudiant disposa d'una cultura bàsica en filosofia, com la que dona el manual de Ludovico Geymonat, Historia de la filosofía y de la ciencia, editat per ed. Crítica.

Objectius

Aquesta assignatura té una funció introductòria. Amb aquest fi, estudiarem alguns temes que s'han constituït com a problemes filosòfics, des de la tradició clàssica fins a l'actualitat. Ho farem a partir del treball amb textos originals dels grans autors. Això ens permetrà d'endinsar-nos en el mode pròpiament filosòfic de plantejar els problemes: de manera raonada, enraonada, dialèctica per tant. Veurem modes d'argumentació i de contraargumentació. El fonament el dona la possibilitat de treballar els conceptes, és a dir, d'establir camps de significació per als mots i estudiar-ne la relació amb els límits de l'experiència, la intel·ligència i la raó.

Competències

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer i interpretar temes i problemes de la filosofia en les seves diverses disciplines.
- Utilitzar un pensament crític i independent a partir dels temes, els debats i els problemes que planteja la filosofia tant històricament com conceptualment.

Resultats d'aprenentatge

1. Argumentar sobre diversos temes i problemes filosòfics a propòsit d'obres diferents i avaluar els resultats

2. Comunicar oralment i per escrit, amb correcció, precisió i claredat, els coneixements filosòfics adquirits
3. Demostrar una posició pròpia davant d'un problema o una controvèrsia de rellevància filosòfica, o en un treball de recerca filosòfica.
4. Distingir els temes de rellevància filosòfica en els debats actuals
5. Establir relacions entre ciència, filosofia, art, religió, política, etc.
6. Expressar, tant oralment com per escrit, els temes i els problemes bàsics de la tradició filosòfica.
7. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
8. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
9. Reconèixer, amb mirada experta, referents filosòfics del passat i del present i avaluar-ne la rellevància.
10. Redactar correctament un text no normatiu prèviament analitzat
11. Relacionar diversos ordres d'idees incloses en els debats filosòfics actuals.
12. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
13. Resumir els arguments centrals dels textos filosòfics analitzats

Continguts

Tema 1. La raó. Text de referència: Immanuel Kant, Resposta a la pregunta: Què és la Il·lustració?

Tema 2. L'esperit. Text de referència: G. W. F. Hegel, La raó en la història, pàgs. 105-116, Barcelona, Eds. 62

Tema 3. La gaia ciència. Text de referència: Friedrich Nietzsche, La gaia ciència (selecció de textos)

Tema 4. El llenguatge (1). Text de referència: Martin Heidegger, Ésser i temps, paràgraf 34

Tema 5. El llenguatge (2). Text de referència: Ludwig Wittgenstein, Investigacions filosòfiques (selecció de textos)

Tema 6. El llenguatge com a discurs. Text de referència: Jacques Lacan (selecció de textos)

Tots aquests textos estan disponibles, en versió catalana, en el Campus Virtual.

Metodologia

Les classes es desenvoluparan a partir dels textos seleccionats, disponibles en el Campus Virtual des del començament del curs. El professor farà una presentació del tema i el text a l'aula, per obrir un debat que tindrà les dimensions que permetin el temps i el nombre d'estudiants.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes a l'aula	50	2	3, 4, 5, 6, 9, 11
Tipus: Supervisades			
Treballs individuals supervisats	20	0,8	2, 8, 10, 12
Tipus: Autònomes			
Treball individual autònom	60	2,4	5, 9, 10, 11, 12, 13

Avaluació

Els estudiants trien dos dels temes i lliuren al professor sengles treballs d'entre 1.500 i 2.500 paraules cadascun. El treball pot consistir en un resum del tema, el desenvolupament de la discussió que mereix, el desenvolupament de les conseqüències epistèmiques, morals o polítiques que comporta. Les dates límit per al lliurament dels treballs són: 31 de març i 26 de maig. El dia 2 de juny tindrà lloc una avaluació escrita a l'aula, sobre un dels textos comentats a classe, a triar entre tres (el triat no pot coincidir amb els dels treballs).

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Dos treballs a presentar	33% + 33% de la nota final.	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Treball escrit a l'aula	33%	10	0,4	6, 7, 9, 10, 13

Bibliografia

La bibliografia bàsica consisteix en els textos disponibles en el Campus Virtual. Afegim aquí una bibliografia complementària:

Tema 1. Stefan Körner, Kant, Madrid: Alianza Editorial

Tema 2. G. W. F. Hegel, La raó en la història, Barcelona, Eds. 62

Tema 3. Eugen Fink, La filosofia de Nietzsche, Madrid, Alianza Editorial

Tema 4: Gianni Vattimo, Introducción a Heidegger, Barcelona, Gedisa

Tema 5: Ludwig Wittgenstein, Investigacions filosòfiques, Barcelona, Eds. 62

Tema 6: Jacques Lacan, Els quatre conceptes fonamentals de la psicoanàlisi, Barcelona, Eds. 62